

El doctor Jordi Camí, investigador especialista en l'Alzheimer, davant del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona. / CONSUELO BAUTISTA

JORDI CAMÍ Director de la Fundació Pasqual Maragall per a la Recerca sobre l'Alzheimer

“Conrear les amistats ajuda”

Miquel Jurado

L'Alzheimer és un problema de tots, no solament del que ho pateix, també del seu entorn i de la societat en general. Un problema encara sense solució però davant del qual hem de prendre mesures. La Fundació Pasqual Maragall treballa tant buscant solucions innovadores com millorant la qualitat de vida de les persones afectades.

El doctor Jordi Camí (Barcelona, 1952) dirigeix la Fundació des de la seva creació fa cinc anys, tot compatibilitzant aquest càrrec amb la direcció del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, del qual forma part.

Pregunta. El meu pare va morir amb Alzheimer, haig de preocupar-me?

Resposta. No. És veritat que hi ha famílies que tenen certa tendència al fet que vagin apareixent casos, però això no és una predestinació a patir-la. A més, encara no tenim mecanismes per frenar l'evolució de la malaltia, i molt menys guarir-la, per la qual cosa és absurd preocupar-se. Sóc molt partidari del diagnòstic precoç, però la determinació precoç encara està en mans de la ciència experimental.

P. Llavors, quina hauria de ser la meua actitud?

R. És interessant prendre mesures per arribar a l'edat avançada amb la millor qualitat de vida possible, no tant perquè no costarà tant a la societat, sinó perquè tens dret a viure fins al final gaudint de la vida amb les màximes condicions.

P. Quines mesures són?

R. Dieta racional raonable, evitar hàbits tòxics, exercici moderat. Tot sense passar-se. I una quarta molt important: relacionar-se, no esdevenir solitari, con-

rear les amistats. No sabem si la gent gran que es relaciona viu més, però viu molt més feliç. En el cas de l'Alzheimer, la gent que viu sola es deteriora pitjor.

P. En els darrers anys fa l'efecte que els casos d'Alzheimer han augmentat. Significa això una major virulència de la malaltia?

R. No hi ha cap indicatiu que hagi augmentat la malaltia pel que fa a dècades anteriors. Si es veuen més demències és perquè la societat cada vegada viu més anys, i augmenta la probabilitat de tenir malalties que solen donar-se en majors de 65 anys. A més, es diagnostica més aviat i, sobretot, en casos que abans no es diagnosticaven. Molts signes es relacionaven amb l'envelliment i ara ja es coneixen com a part de la malaltia.

P. Si no tenim cap remei contra l'Alzheimer, de què serveix el diagnòstic precoç?

R. No existeix encara cap medicament capaç de modificar el curs de la malaltia, i menys gua-

rir-la, però tenim medicaments que són útils durant els primers anys per pal·liar-ne els símptomes. A més, també creiem en el diagnòstic precoç per una qüestió de caràcter ètic, de donar

“En el cas de l'Alzheimer, la gent que viu sola es deteriora d'una manera pitjor”

“El diagnòstic tardà fa l'efecte que la malaltia va molt més de pressa”

l'oportunitat a la persona que tingui la malaltia que prengui decisions de forma autònoma respecte a com vol ser cuidada, als seus béns si en té, a molts temes. Són inacceptables aquests retards di-

agnòstics que fan que entre el diagnòstic de la persona i la seva inhabilitació judicial passi molt poc temps.

P. Quan s'ha de fer el diagnòstic precoç?

R. Quan ja hi ha indicis irrefutables que acabaràs tenint la malaltia. Al president Maragall se li va diagnosticar Alzheimer amb 67 anys. Estava sotmès a grans pressions que posaven en evidència els símptomes, però hi ha moltes persones en les quals aquests mateixos símptomes no plantegen un problema en el seu entorn: pèrdues de memòria, canvis de personalitat... S'accepten i el diagnòstic arriba tard. El diagnòstic tardà fa l'efecte que la malaltia va molt més de pressa.

P. Què sabem sobre les causes que provoquen l'Alzheimer?

R. Tots els casos cursen amb acumulació al cervell d'una proteïna normal en l'organisme, que provoca diverses alteracions que acaben en mort neuronal i, fins i tot, atrofia d'algunes parts de cervell. Aquesta és una condició necessària, però sospitem que no és suficient, i han de passar altres coses abans o en paral·lel, o bé és que som davant la paraula Alzheimer en plural, com actualment parlem dels càncers.

P. Què està fent actualment la Fundació Pasqual Maragall?

R. Com que no tenim capacitat per modificar el curs de la malaltia, centrem la recerca en els cuidadors. Ja tenim dos estudis acabats, i seguim treballant. En un altre ordre, acabem d'engagar un nou estudi amb voluntaris entre 45 i 65 anys amb pare o mare que hagi patit la malaltia. No els cridem perquè creguem que estan marcats i tenen més probabilitats, sinó perquè són gent que està molt motivada i saben de què estem parlant.

PENSANT-HO BÉ

Tot esperant Marconi

Francesc Serés

He escoltat milers d'hores de Catalunya Ràdio, i ho he fet durant molts anys, però les franges horàries que m'agradaven han anat desapareixent una rere l'altra. Alguns espais han emmudit, segueixo un programa que ha migrat a una altra emissora i els podcasts de ràdios de fora van molt bé al cotxe. A hores d'ara l'escolto molt poc. I no dec ser l'únic, perquè l'audiència baixa i cada temporada perden —perdem tots plegats— més llençols. No els facin la pregunta, que no la sabran respondre: què diferencia la Catalunya Ràdio d'avui de la de fa 20 anys? Hi trobem les mateixes fórmules de sempre i, quan s'intenta innovar, o bé la innovació no es veu enlloc, o bé se'ns encoloma un programa com ara *Els optimistes*, que n'hi ha per apagar la ràdio i dir que ja s'ho faran.

No és gens estrany que la resta es quedi amb els esquemes dels vuitanta i dels noranta. Bé, no pas tot, què més voldríem que escoltar lloros, moros, mícos i senyors de Puerto Rico. És que fins i tot els vicis són els mateixos. Venien de lluny i ja van tancar Catalunya Cultura, i ara conseqüent Catalunya Ràdio. Cultura, què és això? Contra el projecte, la inèrcia. Contra l'entreteniment, Ràdio Pannet. Contra el talent, amics, coneguts i saludats. És que fa 20 anys que sentim alguns terulians que, a més, surten a altres emissores dient el mateix que deien fa 20 anys. És que mataran d'avorriment l'audiència que els queda, no m'estranya que creixi la de *L'ofici de viure!*

Les comparacions injustes són odioses, però les justes són imprescindibles. I comparar és tan fàcil com moure el dial o escoltar què es fa a l'estranger per Internet. Sí, si fer ràdio fos tan senzill tothom s'hi podria guanyar la vida. Però és que ara mateix, a Catalunya Ràdio, al costat de bons professionals, hi ha massa hores que tenim la sensació que la vida se la podria guanyar qualsevol. Ara que se'n va Manel Fuentes hi ha apostes per veure qui el substituirà. Joan Barril? Pere Tàpies? Ben-Hur? Milián Mestre? Déu meu, els uns deien que li volien treure la crosta i els altres ens la deixen sense esma.

Si fa el mateix que els altres mitjans i, de mica en mica, que tothom, què diferencia Catalunya Ràdio de la resta? Què ens aporta? I, sobretot, per què l'hem d'escoltar? Senyors Riera i Duart: tenim alguna mena de cosa semblant a un projecte? Amb cara i ulls, si pot ser. Si no els sap greu, si no és demanar massa, si us plau...